

Grote betrokkenheid door bomenproject

Singel in Odijk heeft haar mooie aanzicht terug door geslaagd burgerinitiatief

Door een burgerinitiatief van Jaap Dekker en Hein Dorrestein uit Odijk werden op 9 november vorig jaar 171 *Carpinus betulus* Frans *Fontaine* en 44 *Liquidambar* geplant aan de Singel in Odijk in de gemeente Bunnik. Daarna werden ze een heel jaar verzorgd door hen en een horde vrijwilligers. Op 11 november werd de zorg van de bomen weer overgedragen aan de gemeente Bunnik.

Auteur: Sylvia de Witt

Enkele jaren geleden was een wandeling langs de zuidzijde van de Singel in het lommerrijke Odijk in Bunnik niet bepaald leuk meer. De eens zo fiere 200 kastanjabomen en 42 essen waren weg, al dood of aan het aftakelen, waardoor de ooit zo gezichtsbepalende singel een steeds treuriger aanzicht kreeg. De enige oplossing was alle bomen weghalen en de gehele laan van nieuwe, jonge bomen te voorzien, maar dit zou een te dure ingreep worden voor de gemeente. Jaap Dekker, oud-raadslid voor P21 in Bunnik en Hein Dorrestein uit Odijk lieten het hierbij niet zitten en namen het initiatief de gekapte en zieke bomen te vervangen. Dit tegen lagere kosten dan de gemeente meende te moeten maken door samen met vrijwilligers veel werk zelf te verrichten.

Bunnik had € 100.000 begroot voor nieuwe bomen langs de Singel in Odijk, maar door de bezuinigingen moest zij deze plannen schrappen.

Daarop lieten Dekker en Dorrestein meerdere offertes maken voor de nieuwe bomenlaan en kwamen tot de conclusie dat het zeker voor de helft goedkoper kon. Het college van B&W en ook de raad omarmden hun initiatief, waarvoor het college uiteindelijk een krediet van €50.000 ter beschikking stelde. Door vrijwilligers te werven en omwonenden om een kleine financiële bijdrage te vragen, kwam de bomenlaan er uiteindelijk met meer en ook dikkere bomen. Op 9 november vorig jaar werden ze langs de Singel geplaatst.

Op één dag driehonderd bomen geplant

‘Met een publieksactie kun je twee dingen doen,’ vertelt Jaap Dekker. ‘Je geeft de burgers het initiatief om een plan uit te voeren met medewerking van vrijwilligers, dan kun je zeker geld besparen. En door zaken te doen met bedrijven en leveranciers kun je goedkoper uitkomen dan wanneer

dat via gemeentelijke protocollen gaat. Bij een gemeente zijn er allerlei interne en externe protocollen. Bij grotere projecten heb je al gauw te maken met Europese regelgeving en daar haken bedrijven graag op in door prijzen met de factor anderhalf in hun rekenmachine te programmeren. Wij hebben echter als ondernemers zaken gedaan met bedrijven en boomleveranciers en hebben gewoon rechtstreeks gekocht.’

Eerst oriënteerden de twee initiatiefnemers zich in Kesteren en omgeving. Maar door het grote aanbod zagen ze in eerste instantie door de bomen het bos niet meer. Daarop is een dorpsgenoot, werkzaam bij de Universiteit van Wageningen die veel met laanbomen doet, gevraagd om namen te geven van betrouwbare boomleveranciers, met wie je goed zaken kunt doen. Dat werd Uverba uit Opheusden.

Dekker: 'We zijn zelf wezen "schouwen" bij het oproeien op een donderdag, vrijdag werden de nieuwe bomen opgeladen en zaterdag hebben we ze geplant. Er was bedongen dat de boomkweker de bomen een voor een zou leveren boven het gat, in plaats van dat ze ergens op een voetbalveld zouden worden gelegd en wij ze vervolgens weer met een aanhangwagen naar hun uiteindelijke plek zouden moeten vervoeren. Vrijwilligers deden de rest. Op deze manier hebben we vorig jaar driehonderd bomen geplant.' De initiatiefnemers hadden ook bedongen dat zij het onderhoud voor hun rekening zouden nemen. Ze hadden de vrijwilligers ook duidelijk gemaakt dat die niet alleen maar mochten meedenken en werken, maar ook betalen. Dit leverde een potje op waardoor ze dikkere en meer bomen konden kopen dan de gemeente had gepland. Hierdoor hielden ze ook nog een paar duizend euro over voor de verzorging in het eerste jaar. Een van de vrijwilligers heeft de watervoorziening verzorgd in samenwerking met een fruitkweker. Deze heeft elke boom twee keer vijftig liter water gegeven. Op 11 november heeft de gemeente de zorg van de bomen weer op zich genomen.

'Het kan voor de helft, mits we er een publieksactie van maken'

Aantal vrijwilligers groeide schrikbarend

Dorrestein en Dekker komen allebei van oorsprong uit het fruitbedrijf. Dekker is uiteindelijk pedagoog geworden, maar de liefde voor bomen zit nog wel ergens in het bloed. 'Ik ben dol op mijn eigen appel-, pruimen- en perenbomen in de tuin. Maar veel mensen hebben wat met bomen en het aantal vrijwilligers groeide schrikbarend.' De initiatiefnemers vroegen daarom om twee offertes: eentje voor de hele klus met alles erop en eraan en eentje waarbij vrijwilligers zouden worden geleverd, wat de prijs drukt. Het uitzetten van het bestek is door vrijwilligers gedaan, evenals het opvullen van de gaten, grond egaliseren, en opruimen nadat de bomen in de gaten getakeld waren. Er waren meer dan honderd vrijwilligers.

'Ik had er wel zorgen over, hoor,' vertelt Dekker, 'want je bent gewoon een personeelschef. Je wilt voor alle klussen mensen hebben, maar je wilt ook alle mensen die zich hebben aangemeld het gevoel geven dat ze serieus hebben meege-

werkt.' Er is bewust gekozen voor andere bomen. 'We wilden geen bomen die ziek zouden kunnen worden en ook moesten het bomen zijn die zich thuis voelen in de rivierklei van deze omgeving. Dat is eveneens een reden waarom er niet is gekozen voor boomkwekers uit Brabant die op zandgrond kweken, maar voor eentje uit Opheusden die op rivierklei kweekt.' Dekker en Dorrestein hadden bedongen dat zij als bewoners alle beslissingen zouden nemen en niet de gemeente. Wij gaven de opdrachten aan de bedrijven en wij kochten de bomen. Deze werden pas door de gemeente betaald nadat er een paraaf van ons stond. Het ging allemaal niet vanzelf, want er lagen ook wel wat gevoeligheden. Toen wij groen licht kregen, kregen wij twee ambtenaren als contactpersoon. Hein deed de voorbereiding van de zakelijke contracten naar de ondernemers en ik onderhield de contacten met de gemeente en de vrijwilligers.'

'Je wilt alle mensen die zich hebben aangemeld het gevoel geven dat ze serieus hebben meegewerkt'

Voor gemeente helemaal nieuw

Voor de gemeente was dit burgerinitiatief echt helemaal nieuw, vertelt medewerker Groen en Spelen Judith van Putten. 'Jaap Dekker deelde ons mee dat het planten van

nieuwe bomen veel goedkoper kon. Dat was allemaal leuk en wel, maar normaal gesproken maak ik een berekening, inclusief een aantal jaren nazorg en een deel van mijn ambtelijke uren. Daarmee kom ik op een bepaald bedrag. De offerte waarmee de heren Dekker en Dorrestein aankwamen, was gebaseerd op ander uitgangspunten; heel veel was niet doorberekend. Dat is hetzelfde als appels met peren vergelijken.'

De meningen verschilden nogal, waarop beide partijen een aantal keren met elkaar om de tafel gingen om te kijken naar wat voor beide partijen een acceptabele oplossing was.

Van Putten: 'De raad besloot uiteindelijk een krediet te verstrekken van 50.000 euro, maar daar zou dan ook echt alles voor gedaan moeten worden. Ze mochten uiteraard bij ons aankloppen voor raad en tips, maar we zeiden: "Het is jullie feestje." Er zou dus minimale ambtelijke ondersteuning zijn. Of het nu dikke of dunne bomen zouden worden en hoe ze van water zouden worden voorzien, dat mochten ze allemaal zelf bepalen.'

Uiteindelijk kwamen Dekker en Dorrestein met drie boomsoorten die Van Putten acceptabel vond. Daarop adviseerde ze om ook bij de bewoners navraag te doen welke boom ze het liefst zouden terugzien. Daarvan zijn er uiteindelijk twee soorten overgebleven: de *Carpinus betulus* Frans Fontaine en de *Liquidambar*. Die zijn in twee verschillende gebieden teruggeplant.

Grotere betrokkenheid naar de bomen toe

Achteraf gezien kijkt Van Putten zeer tevreden op het hele project terug. 'Het kan dus wel, zo'n

burgerinitiatief. Het is echter even anders denken; je moet schakelen. Maar er staat nu een mooi resultaat. Je merkt nu een veel grotere betrokkenheid bij de bewoners naar de bomen toe; het is tenslotte hun project geweest. Dat alleen al is een gigantisch pluspunt.

'Het is jullie feestje'

Zo was er daarna ook sprake van een andere laan met zieke iepen in Bunnik zelf. Ik kreeg de vraag van bewoners of dit ook weer zo'n soort project zou worden als dat van de Singel. Als ze bereid zijn er veel energie in te steken, dan kan dat zeker. Bewoners krijgen hierdoor het gevoel dat het groen van hen is. Maar als je zoiets onderneemt, moet je dus wél initiatiefnemers hebben die gepokt en gemazeld zijn in het dorp of de straat en die dat heel goed kunnen regelen. De Singel in Odijk heeft wat dat betreft echt een balletje aan het rollen gebracht.'

Boombeheerder Judith van Putten.

Stuur of twitter dit artikel door!

Scan of ga naar:

www.stad-en-groen.nl/artikel.asp?id=41-5241